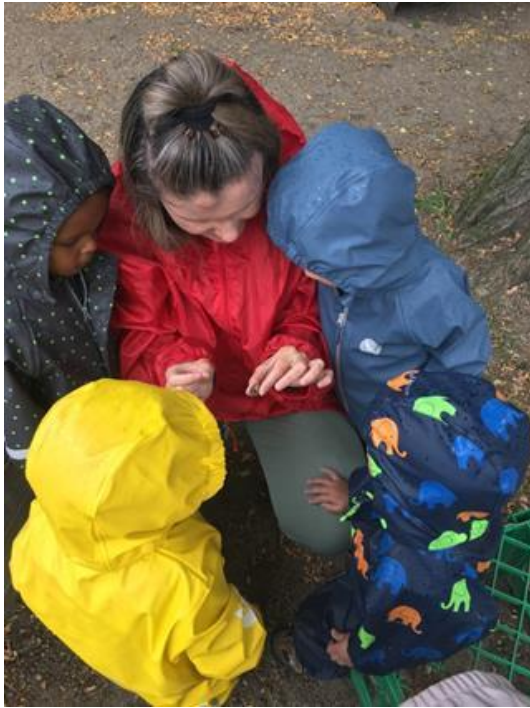

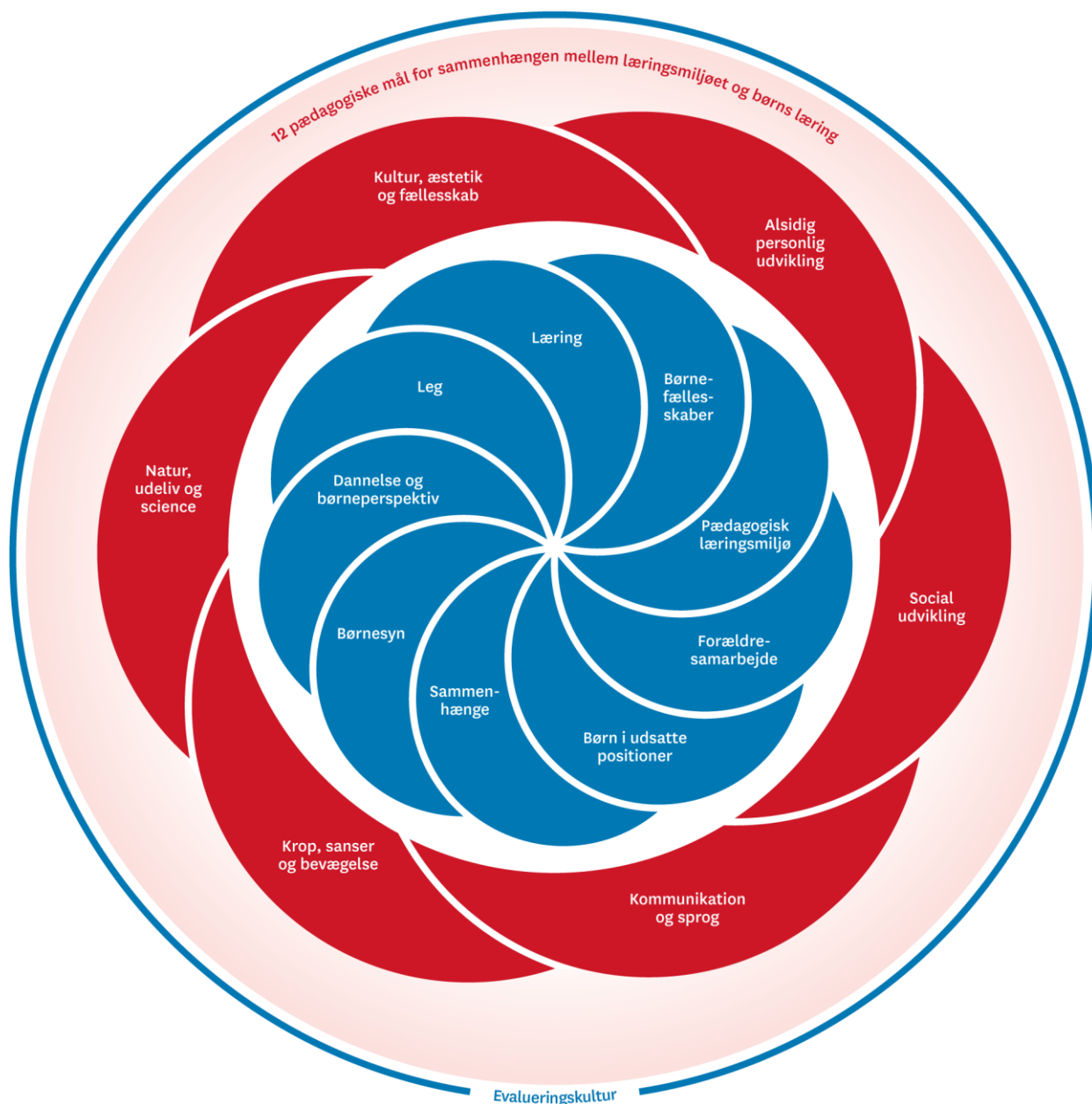
Pædagogisk læreplan for Børnehuset Mundi 2019 - 2020

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i

publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Børnehuset Mundi er et integreret 0 – 6 års børnehus fra januar 2014. Vi har 100 børn fordelt på fem afdelinger. Vi ligger ved siden af Damhusengens skole, tæt på engen, idrætsanlægget, lokale legepladser og Metroen.

Kerneopgaven:

I Mundi skaber vi *"Ro til at Gro"*, gennem leg, læring, udvikling og bevidst nærvær

Mission:

"Mennesket vokser af succes og kærlig omsorg"

Vision:

"Fremtidens børn skabes i nutiden"

Klangbund:

"Vi har hjertet med på jobbet"

Lærings syn:

"Når barnet lærer - begriber det verden på nye måder"

Anerkendelse:

"Alle børn er rigtige"

Pædagogisk værdigrundlag for Klynge Radius

I dette materiale vil du blive præsenteret for det pædagogiske grundlag for vores klynge. Et pædagogisk grundlag handler om en fælles forståelse af det gode børneliv ud fra børnesynet, dannelse, leg, børnefællesskaber, læringsmiljøet og forældresamarbejdet. Vi har en forventning om at du som medarbejder efterlever dette menneskesyn og vores mål og vision. Pædagogisk grundlag for klynge Radius er udarbejdet i pædagogisk udvalg, kvalificeret i personalegruppen og i ledelsen. Grundlaget tager udgangspunkt i den nye styrkede læreplan, klyngens mål, og klyngens værdigrundlag, og menneskesyn

Den anerkendende tilgang og klynge Radius børnesyn danner den røde tråd gennem hele grundlaget. Vi mener, at et godt børneliv kendetegnes ved, at vi fremmer barnets trivsel, læring og udvikling, blandt andet gennem trygge læringsmiljøer, hvor legen er grundlæggende og hvor der tages udgangspunkt i børneperspektivet. Forskning peger på at, at kvaliteten af samspillet mellem barn og voksen er den faktor, der har størst betydning for barnets udvikling. Dette samspil skal bære præg af fokus på tilknytning til barnet. Nærvær, omsorg og interesse for barnet og dets udvikling, skal være det primære fokus.

Klynges mål

I klynge Radius er vores vision, at alle børn i 5/9-årsalderen (det er her forlader børnehave eller FI), skal kunne udvikle evnen til at tilegne sig viden, på mange niveauer. De skal kunne fordybe sig, og lære at fokusere, og socialisere.

Alt dette for at udvikle et stærkt selvværd, kunne indgå i sociale fællesskaber og derved i sidste ende blive livsduelige

Livsduelig betyder: med styrke og evner til at leve, fungere eller udvikle sig.

For os hænger dette mål sammen med den styrkede læreplan og indgår som en del af det pædagogisk grundlag.

Værdigrundlag

Arbejdet i Klynge Radius tager afsæt i Københavns Kommunes værdigrundlag med de fire kerneværdier: respekt, ligeværd, dialog og tillid. Med tanke på værdierne og gennem anvendelsen af en anerkendende pædagogik skal medarbejderne møde børn med respekt for deres forskelligheder. Ligeværdigheden kommer til udtryk ved, at alle børn anerkendes for deres individuelle behov og på

lige fod tilgodeses i planlægningen og udfoldelsen af aktiviteter. Gennem dialog skal børn sikres medbestemmelse og medindflydelse på et grundlag, der er præget af gensidig tillid mellem børn, forældre og det pædagogiske personale.

Børnesyn

Klynge Radius børnesyn skal være med til at understøtte det gode børneliv, forstået som et liv, hvor der er plads, tid og ro til at være barn, og hvor den tillidsskabende voksne giver barnet nærvær, omsorg og tryghed til at kunne lære og udvikle sig. Vi skal værne om børns ret til at være forskellige, samt have øje for at børn udvikler sig i forskelligt tempo.

Det børnesyn, børn skal møde i Klynge Radius er:

- at børn opleves grundlæggende som kompetente og selvstændige
- børn har brug for omsorg, udfordringer, forventninger og tillid fra voksne.
- børn ses som aktive med skabere af egen læring og udvikling i rammer, de voksne er ansvarlige for.
- børnenes bidrag er væsentlige og vigtige elementer i det pædagogiske arbejde
- barnet skal føle sig set og forstået, og opleve, at det har en demokratisk stemme
- legen og legende nysgerrige tilgange er udgangspunktet for de processer barnet indgår i.
- barnet har værdi i sig selv
- barnet skal mødes med nærvær
- mødet mellem barnet og de pædagogiske medarbejder tillægges høj værdi

Dannelse og børneperspektiv

Dannelse er en erfarings- og læreproces, der ikke er bundet op på at skulle lære noget bestemt. Dannelse handler om, at værdier og viden forankres i barnets personlighed. Viden og værdier som barnet automatisk bruger, når det skal begå sig i verden.

Det pædagogiske personale i klynge Radius, skal støtte børns dannelse, ved at støtte børnene i at forholde sig prøvende og nysgerrigt til verden omkring sig, og ved at give børn erfaringer med at være en del af et velfungerende og mangfoldigt fællesskab.

Medarbejdernes opgave i klynge Radius med børns dannelse er at:

- invitere barnet til at være aktivt deltagende og bidragende i enhedens fællesskab, så barnet har en følelse af at være en del af det.
- at synliggøre og bekræfte forskellige perspektiver og behov i fællesskabet.
- skabe rammerne for at børnene ser sig selv og hinanden på tværs af alder, køn, personlighed og kultur.
- give børn mulighed for indflydelse og deltagelse, så de oplever sig som et kompetent individ og får en begyndende forståelse for demokratiske principper.
- sørge for at rammerne er, så børnene kan udforske deres egne grænser og følelser så de kan lære at sige fra og til.
- have en praksis som giver mulighed for at børnene kan øve sig i at udskyde egne behov.
- prioritere børnenes muligheder for selv at øve konflikthåndtering for at øve sig i at samarbejde med andre.
- medarbejderne er kontinuerligt opmærksomme på venskaber og vigtigheden af disse for børnenes dannelse, udvikling og trivsel.

Leg

I den nye dagtilbudslov er legen som noget nyt skrevet ind i formålet med dagtilbud. Børns leg skal derfor have en central plads i klynge Radius og legens egenværdi skal anerkendes. Dette gøres ved, at det pædagogiske personale skaber gode vilkår for leg, venskab og børnenes kultur og initiativer. Børnenes sociale og sproglige udvikling og læring sker i legen, hvor medarbejderen kan give plads til og inspirere til, forskellige typer af lege ude som inde. Personalet i Klynge Radius skal bidrage til, at alle børn kan opleve glæde, spænding og engagement gennem leg, både alene og sammen med andre. Uanset om legen er igangsat af børnene eller af pædagogen selv er medarbejderens opgave at være nærværende, observerende og støttende. At lege er noget man skal øve sig på for at blive rigtig god til det. En pædagogisk medarbejder der følger med i børnenes leg, observerer legens roller og udvikling og kan træde støttende frem ved behov og på den måde styrke børnenes samspil.

Det pædagogiske personales opgave er at:

- organisere tid, rum og forskellige materialer, der inspirerer forskellige typer af leg
- have viden og forståelse for betydningen af børns leg
- understøtte børnenes leg for at sikre mulighed for at legen kan udvikle sig eller bestå.
- introducere en leg på baggrund af den pædagogiske overvejelse, der er hvis et barn eller børnegruppe har svært ved at lege

- introducere en leg ud fra børnenes interesse.
- have en viden om barnets nærmeste udviklingszone og positionere sig ud fra det.
- sikre at alle børn har fornødne legekompeterencer.
- præsenterer ideer, som børnene kan lege ud fra, f.eks. i form af legemanuskripter.
- have en forståelse for at legen altid har betydning for barnet. også selvom den kan synes uhensigtsmæssig. For barnet er legen meningsfuld.

Læringsmiljø

Læringsmiljø er et nøgleord i klynge Radius 'pædagogiske grundlag'. Når ordet 'læringsmiljø' fylder så meget i det pædagogiske grundlag, peger det på en udvikling i den måde lovgivningen forholder sig til den pædagogiske opgave på. Fra at have fokus på børnegruppens trivsel og læring, er der zoomet ud, og vi er nu også optaget af de voksnes rolle i barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse. I klynge Radius skaber vi gode læringsmiljøer for børnene. De spørgsmål, der skal stilles i klyngen, er derfor: Hvad gør det pædagogiske personale, som skaber et godt læringsmiljø for barnet? Hvordan understøtter pædagogen, at det læringsmiljø hele tiden tilpasses børnegruppens sammensætning.

Det pædagogiske personales opgave er at:

- overvejer og skaber læringsmiljøer med muligheder for, at børnene kan gøre sig forskellige erfaringer.
- evaluere og justere på det fysiske læringsmiljø såvel som den voksnes rolle i forhold til barnets læring.
- vide, at et læringsmiljø kan opstå i relationen og ikke kun som et fysisk afgrænset område.
- tage udgangspunkt i børnenes interesse og behov i forhold til den aktuelle børnegruppe
- Udforske læreplanstemaerne ud fra de mål som er sat.
- skabe læringsmiljøer, der med organisering og rette rammer kan sikre udsatte børns livsduelighed
- skabe læringsmiljøer der tager højde for de tre dimensioner "Being, Belonging and Becoming" (at være, at høre til og at blive) Jvf. vores erfaring med KIDS i 2018.

Læring

Børn lærer ved at udforske med krop og sanser, ved at undre sig og stille spørgsmål. Samt ved at eksperimentere med materialer og gøre sig opdagelser. Ved at sanse deres omverden, udvikler børnene deres forståelse af verden, og hvordan den hænger sammen. Erfaring spiller her en central rolle, for barnets erfaring med verden inden for et bestemt område, styrker barnets læring. Børn lærer gennem kommunikation og sociale interaktioner. Barnet skal bruge hele kroppen og alle sine sanser i læringsprocesserne.

Det pædagogiske personale skal understøtte læring ved:

- at tage udgangspunkt i børnenes engagement og interesser, så børns læreprocesser altid opleves som meningsfulde og sjove af børnene.
- at have ambitioner om at børn skal lære og forstå alt det de kan.
- at vide at læring er livslang.
- at hver gang vi giver børn mulighed for at kunne selv vil de erfare verden omkring sig.

Børnefælleskaber

Sociale færdigheder er en forudsætning for at kunne trives i relationer med andre. Sociale færdigheder skal man lære, og man skal øve sig og eksperimentere med at fremprovokere forskellige reaktioner, der enten passer eller ikke passer til en bestemt situation. I Klynge Radius er der en fantastisk mulighed for at børn kan gøre sig sociale erfaringer, hvor man først er den lille, som får hjælp af de store børn, og til sidst er den store, de små spejler sig i. I klynge Radius arbejder vi med mindre grupper og kan derfor tilbyde en overskuelig børnegruppe, hvor der er mulighed for, at børnene kan udvikle tætte relationer med de andre børn.

Det pædagogiske personales opgave med børns fællesskaber er:

- at hjælpe og støtte børn i at mestre balancen mellem at varetage egne behov og tage hensyn til andres behov
- at støtte børnenes initiativer til samspil med andre børn, så alle børn får fællesskabererfaringer
- at bidrage til, at alle børn leger med andre børn, oplever at have venner og at være en del af et børnefællesskab og vægte venskaber højt
- At planlægge og improvisere hverdagen (læringsmiljøet), så børnene får fælles erfaringer, der giver dem fælles oplevelser
- at veksle mellem at tage initiativ og sætte i gang og at afvente og være støttende
- at arbejde med børnesynet at alle børn er rigtige

Forældresamarbejde

Når samarbejdet mellem enhederne og forældre fungerer godt, kommer det barnet til gode. Forældrene er de primære voksne i barnets liv, og har det primære ansvar for barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse. Derfor skal forældrene inddrages aktivt i samarbejdet om børnene. I klynge Radius skal vi være i dialog med forældrene om, hvordan man i fællesskab kan fremme barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse. Jo bedre forældre og enheder samarbejder, jo mere deles viden om barnet, der kan komme barnet til gode både hjemme og i enheden. Vi skal som pædagogisk personale tage initiativet til det gode forældresamarbejde, hvor forældrene oplever, at deres input og viden er værdifuld, relevant og nyttig for dit pædagogiske arbejde. Og hvor forældrene oplever, at vores erfaringer og input er værdifulde for dem. Vi skal tænke det sådan, at forældrene skal inviteres ind i et samarbejde.

Klyngens opgaver i forbindelse med et involverende og aktivt forældresamarbejde er:

- sikre at det daglige samarbejde er tillidsfuldt og konstruktivt
- at byde forældrenes input velkomne
- at der er rammer for samtaler med forældre om deres barn:
- at der afholder årlige samtaler omkring deres barns udvikling, læring og trivsel
- at der er en gensidig forventning om samtaler, hvis vi oplever barnet, ikke trives optimalt
- at der tilbydes ekstra startsamtale ved behov fx flersprogfamilier
- at vi har en fælles forventning om, at forældrene forbereder sig til samtaler
- vi har også forventninger til at forældrene skal komme og give udtryk for bekymring, nysgerrighed osv. Det er vigtigt, at det bliver en naturlig del af samarbejdet, at forældrene bidrager.
- forældrene skal kunne spørge os til råds og vi skal have en kultur for at det er godt at give råd omkring børns udvikling.
- forældrerådene bruges til at tale ind i hvad forældregruppen oplever og har af input fra deres perspektiv.
- forældrene mødes i åben og ligeværdig dialog

Børn i udsatte positioner

Arbejdet med børn i udsatte positioner er en del af det pædagogiske grundlag. Målgruppen er børn, som ved skolestart er i risiko for at mangle viden og færdigheder til at komme godt i gang med livet i skolen og blive livsduelige.

Med udgangspunkt i barnets udfordringer, rettes det pædagogiske fokus på at give det mestringsoplevelser i lege eller aktiviteter, hvor pædagogen har positive forventninger til barnet. Det pædagogiske personale skal være meget opmærksomme og reagere på tegn i børnegruppen på mulig udsathed (i kortere eller længere perioder) – har barnet ændret adfærd, udviklingsmønster eller viser tegn på mistrivsel?

Det pædagogiske personales opgave er at:

- pædagogiske indsatser målrettet det enkelte barn, foregår så vidt muligt ved, at andre børn også deltager i aktiviteten.
- de voksne skal være opmærksomme på at deres måde at tale om og med barnet, er med til at skabe den måde barnet opfatter sig selv på.
- ofte kræver det et tættere forældresamarbejde med forældre til børn i udsatte positioner.
- dagligdagen skal være planlagt på en måde, så der tages højde for hvordan man kan tilgode deres behov ud fra de ressourcer der er til rådighed.
- når vi opdeler børnene i små grupper, giver det mulighed for at have en mere tæt og positiv voksenkontakt.
- det skal være almindelig viden og udført praksis, at det er de børn, som har mest behov for at blive støttet i deres udvikling, som er tættest på voksne, når de har behov for det.
- forme struktur og rutiner med udgangspunkt i den aktuelle børnegruppe.
- sikre en tidlig og differentieret tilgang til alle børn.

Sammenhæng til børnehaveklassen

I klynge Radius tilrettelægger vi vores pædagogiske arbejde med de ældste børn i børnehaven, ved at give børnene mulighed for møde nye udfordringer, fordybe sig, være vedholdende og udvikle deres nysgerrighed over for bogstaver, tal, mønstre, former osv. Vi har gennem et overgangsudvalg i klyngen skabt mulighed for en etablering af et målrettet læringsmiljø for de største børn i børnehaven. Gennem overgangsarbejdet får børnene i klynge Radius positive erfaringer med at deltage i det sociale fællesskab.

Overgangs arbejdet handler ligeledes om at børnene forsat trives, lære og udvikler lyst og mod til nye oplevelser.

- At barnet udvikler kompetencer til at kunne indgå aktivt og deltagende i børnefællesskabet
- At børnene ved hvad det betyder at være 'en god ven'
- At kunne indgå i fælles aktiviteter – både dem børnene selv vælger og dem som de voksne vælger
- At barnet opbygger en grundlæggende tro på sig selv
- At barnet agerer nysgerrigt ift. sine omgivelser – forstået både som interesse for andre børn og voksne samt læring i det hele taget
- At barnet kan mærke sig selv både fysisk og psykisk
- At barnet kan håndtere mindre konflikter selvstændigt
- At barnet kan vente på tur og i det hele taget er i stand til at behovsudsætte
- Mod på at bevæge sig og være i kontrol med sin krop
- At barnet opøver kommunikative kompetencer, således at barnet er i stand til at kunne præsentere sig selv, tage initiativer, sætte ord på egne handlinger samt følelser.

Den anerkendende tilgang

I klynge Radius ligger den anerkendende tilgang til grund for arbejdet med børn og ledelse af medarbejdere. Den pædagogiske strategi angiver retning for det daglige arbejde i klynge Radius. Til de pædagogiske og ledelsesmæssige metoder, der alle hviler på et anerkendende grundlag, er der knyttet værktøjer som anvendes af både ledelsesteam, ansættelsesudvalg og alle øvrige medarbejdere. Dette blandt andet i form af bøgerne: Anerkendende følgeskab og Fra fejlfinder til resourcedetektiv.

Herunder præsenteres kortfattet det pædagogiske grundlag, menneskesyn, værdier og de overordnede målsætninger for de forskellige enheder i Klynge Radius. Beskrivelsen er udarbejdet gennem et kontinuerligt samarbejde mellem ledelsesteam, klynges MED og alle enheders personalegrupper. Som en del af den pædagogiske strategi gives en introduktion til anerkendende pædagogik.

Den anerkendende pædagogik rummer en særlig tilgang til at indgå i *anerkendende* relationer.

For at indgå i anerkendende relationer må fem elementer være til stede:

- Forståelse for og indlevelse i den andens situation
- At kunne genkende oplevelsen i sig selv
- Bekræftelse
- Åbenhed
- Selvrefleksion og afgrænsning

Den anerkendende pædagogik

Forudsætningen for at være anerkendende er, at vi er i stand til at sætte os i den andens sted for en stund. Vi skal med andre ord kunne skifte perspektiv og opleve, hvorfra den anden taler. I praksis betyder det, at den måde, vi *taler* sammen på og *er* sammen på, skal kunne rumme vores indbyrdes forskelligheder. Vi skal anerkende hinanden og være åbne for, at vi hver især kan have forskellige udgangspunkter og opfattelser. Punktet vedrørende selvrefleksion og afgrænsning stiller krav til, at vi hver især tager ansvar for os selv og for at relationen er god og tryk. Forudsætningen er, at vi "bliver på vores egen banehalvdel" og at vi er i stand til at lære af og reflektere over os selv i relationen.

At være anerkendende er ikke *bare* en metode, et pædagogisk greb, som man kan tage på sig, når det er hensigtsmæssigt og når man selv har noget at vinde. Det er væsentligt, at tilgangen er en forståelse, man virkelig *ejer*. For os handler det om vores menneskesyn, vores børnesyn. For os handler det om vores grundlæggende forståelse af verden omkring os.

Når det handler om relationer til børn er det fuldkommen afgørende – og det vi kan ikke understrege nok – at vi voksne naturligvis har det fulde ansvar for relationens kvalitet. Relationen barn-voksen eller ung-voksen er en asymmetrisk relation, hvor den voksne har den såkaldte definitionsmagt, hvilket betyder, at man som voksen har magten til at definere relationens regler, hvad der er rigtigt og forkert, hvad der er legitimt osv.

Det er vigtigt at hjælpe børnene på vej med anerkendelse, for de er vores fremtidige samfundsborgere. Det faktum, at de mødes med en anerkendende tilgang, betyder meget for, hvordan de ser andre mennesker. Vi har meget små børn, der allerede evner at sætte ord på, hvilke følelser de ser hos andre børn, fx "han er ked af det, fordi han er faldet ned fra gyngen". På den måde er de anerkendende over for andre børn.

Vi har i klynge Radius besluttet at arbejde med anerkendende relationer, da børnene på den måde får lov til at være det unikke menneske, de er. Jo mere vi anerkender børnene jo større forståelse får de af, hvem de selv er. Vi skal hjælpe dem til at forstå, hvor grænserne går. Det gør vi bedst ved at præsentere dem for tydelige signaler om, hvordan vi sætter retning, og hvad vi ikke kan acceptere. Vi gør meget ud af at være tydelige både over for børnene og over for hinanden. Det betyder *ikke*, at vi ukritisk skal give børnene lov til alt, hvad de vil. Det betyder derimod, at vi skal tage ansvaret på os og vise, at det er okay at være uenige, at der er plads til flere synspunkter og at vi kan blive "venner igen" uden at bære nag. Vi skal fokusere på børne-perspektivet. For barnet bliver et selvstændigt menneske med selvverd, ved at blive mødt som et ligeværdigt menneske, der selv har en mening om fx regnbukser. Ved at vi bruger en anerkendende tilgang får barnet en oplevelse af ligeværd. Barnet bliver set, hørt og forstået. Det er ægte omsorg, hvilket i vores optik er en forudsætning for, at vi kan danne vores børn til den verden, de skal vokse op i.

Børn lærer og udvikler sig i alle sammenhæng de deltager i, og både familie og daginstitution har indflydelse på, hvordan barnet udvikler sig personlighedsmæssigt og socialt i forhold til skole og senere erhverv. I daginstitutioner spiller både pædagerne og de andre børn en rolle i den proces, og det er dermed vigtigt at sætte fokus på, hvordan vi som klynge/enhed kan udgøre et godt udviklings- og læringsmiljø for børnene, hvor de kan trives og leve et godt børneliv.

I klynge Radius har vi valgt at arbejde efter et redskab som hedder KIDS. Dette er et redskab til at vurdere og udvikle kvaliteten i vores enheder. Vi har igennem vores arbejde med KIDS kortlagt vores pædagogisk praksis.

KIDS retter fokus på, at vurdere den pædagogiske kvalitet i børnenes lærings-og udviklingsmulighed i det pædagogiske miljø i daginstitutionen. Der er således i KIDS fokus på at vurdere og udvikle de omgivelser, der udgør børnenes betingelser for læring og udvikling.

Overordnet set tages der i KIDS udgangspunkt i, at pædagogisk kvalitet både handler om, hvordan man sætter børn i stand til på bedste måde at indgå i det samfundsmæssige liv (becoming) (se mål for livsduelighed) men pædagogisk kvalitet handler for os, lige så meget om at leve et godt børneliv her og nu. (being)

En metode indenfor den anerkendende pædagogik er Marte Meo

Marte Meo er en videoanalysemetode, der er baseret på 5 Marte Meo principper: 1) At følge initiativ, 2) At positivt bekræfte initiativ, 3) At sætte ord egne og den andens initiativer, 4) Turtagning, 5) At lede positivt som omfatter god og tryk stemning tilpasset det enkelte barn.

De anvendes til at analysere samspillets udviklingsstøttende potentialer.

Marte Meo betyder ved egen kraft, og refererer til, at mennesket udvikler dets kompetencer gennem udviklingsstøttende samspil. Det er samspillet mellem den voksne og barnet, der fokuseres på, så der kan bygges videre i positiv retning på det i samspillet og relationen.

Metoden bygger på allerede iboende ressourcer og sætter det positive samspil mellem barn og voksen under lup for at kunne bygge videre på det. Udgangspunktet er, at barnet altid er samarbejdsvilligt. Ud over at være en analysemetode er principperne også nogle, som bliver brugt i den daglige pædagogiske praksis i samværet med børnene.

Litteraturliste:

- Jytte Birk Sørensen, *"Dig, Mig og OS"*.
- Hanne Alling Risager, *"Fra fejlfinder til Ressourcedetektiv"*.
- Børne – og socialministeriet, *"Den styrkede pædagogiske læreplan"*.
- Charlotte Ringsmose & Grethe Kragh-Müller, *"KIDS. Kvalitetsudvikling i daginstitutioner"*.
- Maja Loua Haslebo & Magnus Haral Haslebo, *"Anerkendende følgeskab. Når organisationer lykkes"*.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Vi bruger børnenes by

- Kirken til jul
- Rimmakker på biblioteket/kulturhus
- Legepladser i området
- Engen som tur mål
- Damhussøens ænder
- Idrætsanlægget, med bolde eller bare for at løbe
- Metro og S-tog
- Vi siger, ja tak, til at besøge børnene 😊

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Vi skaber rammerne via

- Voksenorden og voksenstruktur
- Stemninger og anerkendende følgeskab
- Hjælpsomhed og fællesskaber
- Marte meo
- Legekultur
- Vi rydder ikke op men stiller på plads
- Vi gør klar til dagen
- Genbrug og affaldssortering

De seks læreplanstemaer

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

”I Mundi arbejder vi bevidst med selvhjulpenhed og succesoplevelser, det gør vi bl.a. ved at lade børnene selv tage deres tøj af og på. Vi afsætter altid tid og ro til at børnene kan få tøj på, både i garderoben, og når de små har sovet middagslur. Vores fokus er, at barnet har medbestemmelse til at mestre opgaven og dermed får oplevelsen af, at kunne selv.

Vi støtter børn i udsatte positioner ved at give dem lige deltagelsesmuligheder. Vi skaber læringsmiljøer der understøtter børnene i fællesskabet f.eks. ved at etablere en motorikbane hvor de får mulighed for at udfordre sig selv og opmuntre hinanden”.

Social udvikling

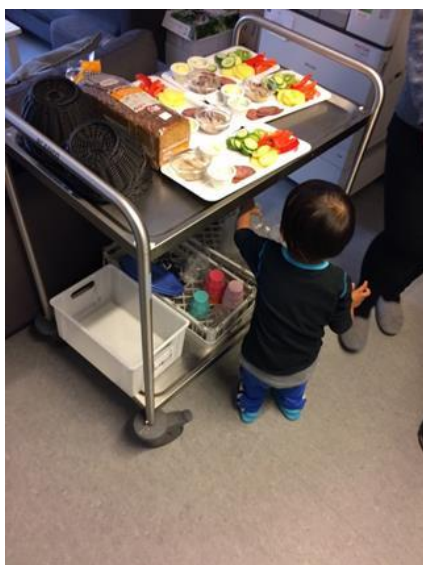
”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

”I Mundi inddrager vi børnene i forberedelsen til frokost. For at understøtte alle børns deltagelsesmuligheder, vælger vi også at have et barn i en udsat position, med til forberedelsen. Her taler vi med børnene om hvem vi dækker op til, hvad vi skal spise og således understøtter vi børnenes sproglige og sociale udvikling samt skaber bevidsthed om at gøre noget for andre”.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

”Vi benævner vores handlinger og hjælper børnene med at sætte ord på deres følelser og oplevelser. Vi opdeler børnene i mindre grupper, for bedre at kunne støtte samtalen og samspillet imellem børnene. Dette udvider børnenes ordforråd og styrker deres begrebsverden.

Vi arbejder bevidst med brugen af ordkort i læringsmiljøerne til at understøtte den før skriftlige udvikling. Fx på kasser til legetøj, i garderoberne og på de yngste børns stole.

Vi inddrager forældre til børn i sproglige udfordringer, her gør vi bl.a. brug af vores sprogkufferter som forældrene kan låne med hjem”.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

”I Mundi inddrager vi børnene i forskellige lege og motoriske aktiviteter i løbet af dagen. Vi vælger bevidst at inddrage børn i udsatte positioner, der tages hensyn til børnenes alder og udvikling.

Igennem musik og sang lægger vi vægt på at lege bevægelse ind i hverdagen, f.eks. synger vi fagte sange og skaber derigennem fokus på kroppen. Vi understøtter børnene i forskellige aktiviteter som stimulerer sanserne, det kan være når de leger i sandkassen, med mudder eller når vi laver modellervoks.

Vi er hver dag opmærksomme på at skabe ro omkring børnene. Fx har børnehavebørnene en mindfulness-stund først på eftermiddagen, hvor de får en pause og roen til at mærke efter hvordan de har det og hvad de har brug. Ligesom der skabes en rar og rolig stemning når de yngste børn skal sove”.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

”Vi er ude i al slags vejr, sammen med børnene undersøger vi vejret og eksperimenterer med årstidens elementer. Når det regner, hopper vi i vandpytter, mangler vandpytterne vand, laver vi dem bare selv. I sommervarmen ’vander vi børnene’.

Den første uge i maj har vi hvert år plante uge, hvor børnene medbringer planter til vores plantekasser på legepladsen. Vi støtter børnene i at passe, vande og evt. smage, og de lærer at respektere hinandens planter. Vi laver te af mynten som serveres på legepladsen. Vi værner om processer hvor, også børn i udsatte positioner, får en oplevelse af fællesskabet og samarbejdet med hjemmet.

Vi bruger legepladsen og nærmiljøet til at gå på opdagelse.

Vi er optaget af fx insekter og regnorme, vi undersøger hvad de spiser og hvor de bor. Hvis vi tramper i jorden, kommer de frem.

Vi kigger fx på bilerne på vejen, vi tæller dem og ser på hvilken farve de har”.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

”I Mundi får alle børn mulighed for at bruge deres sanser i forskellige æstetiske læringsmiljøer i legende processer. Fx lader vi børnene male med vand på væggene ude på legepladsen og bruger hænderne som pensler når vi maler på papkasser.

Vi inddrager alle børn, uanset kulturel baggrund, i vores traditioner i huset. Vi skaber fællesskaber omkring traditionerne, det kan være når vi holder fødselsdage, hvor barnet selv udvælger pynt og pynter op. I små legegrupper arbejder vi med, at alle børn får mulighed for at udtrykke sig i et mindre fællesskab og derved får gode legekompetencer med sig videre i livet.”

Vi vægter værdien af fælles oplevelser, derfor kommer de yngste børn på en årlig bondegårdstur og de ældste børn på en årlig teatertur.

Evalueringskultur

Vi gør brug af følgende metoder

- Den gode historie
- Videofilmen 'Velkommen til Mundi' til nye familier
- Indsamling af data på børnenes tid i Mundi
- Diverse dokumenter til indkøring af nye familier
- Marte Meo metodens principper
- Feedback kultur
- Klyngeudvalg; sprog/forældrepartnerskab, mindfulness, børns overgange og pædagogisk udvalg
- Halvårlig gennemførelse af TOPI
- Smttemodel for børn eller gruppe af børn, i udsatte positioner
- Delevalueringer af 'årets fokus'
- Sprogvurderinger af alle børn
- Bamsetest for 2-årige børn
- Afdelings/- og personalemøder med dagsorden
- Ressourceteam i klyngen
- Personaledage for hele personalegruppen og klyngen
- BUF-support
- BOB-support

De faglige fyrtårne i klyngen, vil lave en plan med principper for, hvordan vi fremadrettet skal evaluere den pædagogiske læreplan.

Prototype 0. Oktober 2019